

Obsah

Místo úvodu	11
Průvodce čtenáře příběhem	11
Metodologická poznámka	16
A Životní svět jako fenomenologický a sociologický problém	19
1 Životní svět.....	21
1.1 Životní svět jako svět přirozeného postoje (domov a cizota).....	21
1.2 Zásoba vědění.....	22
1.3 Významy v životním světě a systémy relevance	26
1.3.1 Praktický ohled a „bytí u světa“	26
1.3.2 Existenciální způsoby jak být: „bytí ve světě“	28
1.3.3 Člověk je starost: fundamentální úzkost.....	31
1.3.4 Shrnutí vymezení systémů relevance	32
2 Člověk, který žije ve světě	37
2.1 Identita jako způsob bytí v možnostech: utváření identity jednáním	37
2.1.1 Identita a identifikace	38
2.2 Vnitřní struktura identity: identita a typ identity	41
2.2.1 Vztah mezi identitou a typem identity: problém subjektivity	42
2.3 Biograficky determinovaná situace: fenomenologická interpretace vztahu mezi identitou a typem identity	44
2.3.1 Biografie a historie	46
3 Interpretáční kapacita a projektování života	49
3.1 Interpretáční kapacita: tři momenty rozumění životnímu světu.....	49
3.2 Vztah mezi interpretační kapacitou a projektováním.....	50
3.3 Uchopení interpretační kapacity aktérů technikou projektování života	54
4 Životní a sociální situace: dvojitá situace.....	57
4.1 Fenomenologické pojetí životní situace: časová a prostorová strukturace životního světa	57

4.2	Sociologické pojetí sociální situace: sociální strukturace životního světa	60
B	Životní svět jako sociální problém	63
5	Životní projekty adolescentů 1997	65
5.1	Umístění dat do sociálně-historického kontextu	65
5.2	Východiskové hypotézy: nová střední třída, dělnická třída, autoreprodukce vzdělání a sociálního postavení	68
5.3	Odlišnost životních projektů adolescentů podle sociálního postavení: míra informovanosti o světě	74
5.4	Založení a poukazy projektů: interpretační kapacita	77
5.5	Projekty a interpretační kapacita: shrnutí	83
6	Rozsah zásoby vědění	87
6.1	Rozsah zásoby vědění o světě jako o celku možných a aktuálních horizontů	88
6.1.1	Životní svět podle gymnazistů: svět možností	90
6.1.2	Životní svět podle učňů: svět nutnosti	93
6.2	Rozsah zásoby vědění o jednotlivých částech světa: životní očekávání a životní strategie	95
6.2.1	Životní očekávání a životní strategie	97
6.2.1.1	Životní očekávání gymnazistů a učňů: viděný vějíř možností	98
6.2.1.2	Životní strategie učňů: pasivita, adaptace, reprodukce, genderová odlišnost	99
6.2.1.3	Životní strategie gymnazistů: aktivita a autonomie, asimilace, produkce, genderová homogenita	100
7	Obsah zásoby vědění	103
7.1	Život podle gymnazistů: alternativy, vysoké aspirace a představivost	103
7.1.1	Práce jako seberealizace	103
7.1.2	Rodina jako partnerské soužití	106
7.1.3	Vzhled a sex jako významný fenomén	108
7.1.4	Peníze a majetek jako samozřejmost	110
7.1.5	Volný čas a zábava jako všeobecný a samozřejmý fenomén	111

7.2	Život podle učňů: reprodukce života rodičů.....	112
7.2.1	Práce jako zdroj příjmu a nutné zlo.....	112
7.2.2	Tradiční rodina: otec, matka, děti.....	113
7.2.3	Vzhled a sex jako okrajový fenomén	115
7.2.4	Peníze a majetek jako nesamozřejmý, ovšem nutný fenomén.....	115
7.2.5	Volný čas a zábava: jak pro koho	116
7.3	Obsah zásoby vědění: shrnutí	117
8	Identita a socializační proces.....	119
8.1	Socializace a sociální učení: autentická a anonymní identita.....	119
8.2	Socializace a proces atribuce: adolescenti nové střední třídy a dělnické třídy	123
8.3	Identita adolescentů nové střední třídy	124
8.4	Identita adolescentů dělnické třídy.....	127
9	Závěry.....	129
9.1	Projekty a interpretační kapacita	129
9.2	Rozsah zásoby vědění.....	130
9.3	Obsah zásoby vědění	130
9.4	Identita a socializační proces	131
9.5	Dvojitá situace	132
10	Životní projekty adolescentů 2004: co je nového?	135
10.1	Umístění dat do sociálně-historického kontextu	135
10.2	Východiskové hypotézy: nová střední třída, podnikatelská třída a dělnická třída, autoreprodukce vzdělání a sociálního postavení	138
10.3	Odlišnost životních projektů adolescentů podle sociálního postavení: míra informovanosti o světě.....	142
10.4	Založení a poukazy projektů: interpretační kapacita.....	145
11	Rozsah zásoby vědění: srovnání 1997 a 2004	149
11.1	Rozsah zásoby vědění o světě jako celku možných a aktuálních horizontů	150
11.1.1	Životní svět podle středoškoláků: od světa bez hranic k realistickému světu	152
11.1.2	Životní svět podle učňů: svět nutnosti.....	155
11.1.3	Shrnutí	157

11.2	Rozsah zásoby vědění o jednotlivých částech světa:	
	životní očekávání a životní strategie	157
11.2.1	Životní očekávání a strategie.....	158
11.2.1.1	Životní očekávání středoškoláků a učňů: viděný vějíř možností	158
11.2.1.2	Životní strategie učňů: pasivita, adaptace, reprodukce a genderová odlišnost	159
11.2.1.3	Životní strategie středoškoláků: od produkce k tvořivé produkci.....	160
11.3	Rozsah zásoby vědění: shrnutí	161
12	Obsah zásoby vědění: srovnání 1997 a 2004	163
12.1	Život podle středoškoláků: tvořivá produkce života rodičů.....	164
12.1.1	Práce: pracovní seberealizace sklovená s rodinou.....	164
12.1.2	Rodina: rodinný stůl	168
12.1.3	Vzhled a sex: kam se poděly?	173
12.1.4	Peníze a majetek: nesamozřejmý fenomén.....	175
12.1.5	Volný čas a zábava: rodinný projekt.....	177
12.2	Život podle učňů: produkce života rodičů.....	180
12.2.1	Práce: nutný zdroj příjmu	180
12.2.2	Tradiční rodina	182
12.2.3	Vzhled a sex: na okraji	185
12.2.4	Peníze a majetek: nesamozřejmý fenomén.....	185
12.2.5	Volný čas a zábava: jak pro koho	186
12.3	Obsah zásoby vědění: shrnutí.....	188
13	Identita a socializační proces: srovnání 1997 a 2004	189
13.1	Socializace a individualizace.....	189
13.2	Socializace, doxická zkušenost a základní důvěra	194
13.3	Vztah mezi jedinečností a obecností identity	196
13.4	Identita adolescentů nové střední třídy: kým se můžu nebo musím stát?	198
13.5	Identita adolescentů dělnické třídy: jsem tím, kým jsem	200
13.6	Identita a socializační proces: shrnutí.....	201
14	Závěry a jejich interpretace: srovnání 1997 a 2004	203
14.1	Proměny a stabilita horizontů: odlišnost v dynamičnosti zásoby vědění a v reflexivitě systémů relevance	203

14.2	Proměny socializační situace: jedinečnost a obecnost, odlišnost v reflexivitě identit	204
14.3	Interpretace proměn.....	206
14.3.1	Vztažný rámec aspirací a vztažný rámec prostředků: sociální návštěří a závětří	206
14.3.2	Absence mezigeneračního konfliktu.....	208
14.3.3	Rodinný stůl a rodinný projekt v nové střední třídě	210
14.4	Jeden životní svět, mnohost sociálních světů: dvojitá situace a interpretační kapacita	215
15	Životní svět a sociální světy	217
15.1	Životní svět a vertikálně diferencovaná společnost.....	217
15.1.1	Jeden univerzální životní svět	218
15.1.1.1	Fenomenologické pojetí interpretační kapacity a životní situace	220
15.1.2	Mnohost sociálních světů	220
15.1.2.1	Vertikálně diferencovaná společnost jako souhrn životních podmínek.....	223
15.1.2.2	Diferencovaná situace soudobých moderních společností	225
15.1.2.3	Jak se z objektivního vytváří subjektivní: subjektivní reprezentace objektivního sociálního prostoru	228
15.2	Životní svět a reflexivita moderní společnosti.....	230
15.2.1	Reflexivita společnosti a sociální definování životních situací.....	231
15.2.2	Reflexivita zdravého rozumu a dynamizace zásoby vědění	232
15.3	Přirozený postoj, praktický smysl a moderní společnost	236
Místo závěru	241	
Moc pochybností	242	
Přílohy	243	
Tabulky 1 1A Povolání rodičů.....	244	
1B Vzdělání rodičů	244	
1C Vzdělanostní homogamie a heterogamie rodičů	244	

Tabulka 2 Základní údaje o respondентах a jejich rodičích	245
Tabulka 3 Rozsah zásoby vědění: srovnání 1997 a 2004.....	245
Tabulka 4 Obsah zásoby vědění: srovnání 1997 a 2004	246
Použitá literatura	249
Rejstřík jmenný a věcný	253